

[Økonomi- og handelsministeren.]

ning af D-marken med måske 8 eller 10 pct., kan en højere rente ikke forhindre, at folk søger at fremskynde betalingerne for importen og indfrielsen af anden gæld i den pågældende valuta. Hvis man skulle have hindret dette ved en rent kvantitativ stramning af likviditeten, ja, så måtte man gå så hårdt frem, at erhvervslivet ville savne likvide midler også til den indenlandske omsætning.

Flere ordførere omtalte udviklingen på kreditmarkedet. Jeg mener, at vi også på det område er nået væsentlige skridt henimod det mål, vi satte os, nemlig en normalisering af kreditforholdene. Det er i sig selv et gode, synes jeg, at vi har fået ophævet obligationsrationeringen; den blev mere og mere umulig at administrere på en rimelig måde. Vi har også fået et meget mere normalt forhold imellem renten for korte og lange lån, og med ophævelsen af forhåndslåneordningen får vi et pusterum på obligationsmarkedet, som giver mulighed for at få mere langfristede reformer gennemført på basis af betænkning fra det udvalg, der nu er nedsat om disse spørgsmål.

I en situation som den, vi nu har, med høj og stadig stigende beskæftigelse og med risiko for nye internationale valutakriser, som jo understreger alvoren i vort store underskud på betalingsbalancen, må der nødvendigvis føres en stram finans- og pengepolitik, så vi ikke styrer ind i en ny inflatorisk udvikling med de velkendte virkninger for betalingsbalancen. Det er en sådan politik, der nu føres efter de stramninger, der er foretaget af såvel pengepolitik som af finanspolitik, og jeg tror, at vi på den baggrund kan se frem til et tilfredsstillende forløb i den kommende tid med høj beskæftigelse og fortsat stigning i eksporten.

Vi må lægge de samme synspunkter til grund for den finanspolitik, der skal gælde efter 1. januar 1970, altså kun et halvt år fra nu. Med fuld beskæftigelse i 1969 vil mulighederne for at sætte produktionen i 1970 i vejret være ret begrænsede. Hvis vi i den situation skal videreføre forbedringen af betalingsbalancen, må vi se i øjnene, at prisen ligesom i år vil være en langsommere vækst i det indenlandske forbrug end i den samlede produktion. Vil vi ikke betale den pris, ja, så kommer vi i stedet på et eller

andet tidspunkt til at betale den meget mere ubehagelige og meget mere uretfærdige pris, der hedder arbejdsløshed.

Jeg har på denne baggrund faktisk svært ved at forstå, fra et sagligt synspunkt i hvert fald, linjen i socialdemokratiets kritik. Man siger, vi skulle have strammet hurtigere og stærkere forud for valutakrisen, og samtidig kritiserer man, at vi overhovedet vil føre en stram økonomisk politik. Så vidt jeg har kunnet opfatte det, er de konstruktive forslag, der er fremkommet, begrænset til, at man skulle genindføre obligationsrationeringen og eventuelt indføre en rentedifferentiering. Jeg mener, at obligationsrationeringen ikke ville have nogen betydning over for de aktuelle problemer, medmindre man da praktiserede den på en sådan måde, at man fik et stærkt fald i boligbyggeriet. Det blev tilfældet i 1965, men det er formentlig ikke det, man ønsker. Og hvad en rentedifferentiering angår, vil den heller ikke løse de reelle problemer; derimod vil den vikle os ind i et net af reguleringer og skjulte subsidier. Det er jo i virkeligheden sådan, at den slags forslag går ud på at fremme en linje i kreditpolitikken, hvorefter al låntagning og alle investeringer her i landet skal dirigeres af det offentlige. Det er ikke en politik, som vi kan tilslutte os i princippet, men det er heller ikke en politik, som i praksis frembyder nogen løsning af de øjeblikkelige problemer.

Socialdemokratiet har som regeringsparti i en række tidligere situationer, hvor vi har haft høj beskæftigelse og en dårlig betalingsbalance, lagt megen vægt på finanspolitikken og på at have betydelige overskud på statsbudgettet. Det forekommer mig, at der i den nuværende situation ikke er mindre behov for en forsigtig finanspolitik, end der har været i en række tidligere situationer. Verden er så vist ikke blevet mindre farlig, hvad valutaforhold angår, end den har været i de senere år, tværtimod. Derfor synes jeg, det er en skuffelse, at socialdemokratiet ikke vil acceptere en sådan politik.

Jeg kan da godt forstå, at folk finder skatterne høje, men løsningen på det problem består jo ikke i at føre en letsindig finanspolitik; løsningen kan kun være en større tilbageholdenhed med væksten i de offentlige udgifter. Jeg skal ikke gentage, hvad sidst finansministeren har sagt om regerin-